

**Uunga siunnersuut: Sermip erngullu avammut nioqqutissatut atorneqarnissaat pillugu
Inatsisartut inatsisaata allannqortinnissaanut siunnersuut nr. 7 31. maj 2001-imeersoq**

(sermip erngullu avammut nioqqutiginnissaannut inatsit)

(Oqartussaasut taaguutaannik aammalu paasissutissanik il.il. nalunaaruteqartarnej pillugu
maleruaqqusanik allannguineq)

pillugu

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneernerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen	(A)	siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann	(S)	siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth	(S)	
Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum	(D)	
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede	(IA)	

UPA2014-imi ulloq 20. marts 2014-imi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa, isumaliutigisanilu Inatsisartunut matumuuna nassiullugit.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Sermip erngullu avammut nioqqutiginnissaannut maanna inatsit 2001-imi atuutilerpoq. Ilaatigut royaltymik akiliutinik aammalu akuersissutit atorneqarnersut pillugu nakkutilliinissaq siunertaralugu pissutsit sermip erngullu avammut nioqqutiginnissaannut inatsimmut ilaatinneqartut pillugit paasissutissanik uppenarsaatinillu Naalakkersuisut oqartussaasutut pissarsiniarsinnaanissaannut inatsisitigut erseqqinnerusumik tunngavissaqarnissaq pisariaqartinneqartoq paasinarsisimasoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Aatsitassanut suliaasaqarfimmi oqartussaasut ingerlatanik akuersissummillu pigisaqartunit akiliutinik ingiaqatigiissumik paarlakaattumillu nakkutilliinermik misilittagaqarluarput. Misilittakkat taakkua siunnersuummi sermimut imermullu suliaasaqarfimmut atorniarneqarput.

Sermimik imermillu avammut nioqquteqarnermut atatillugu inuiaqatigiit soqutigisaannik annertunerpaanik isumannaarinissaq siunnersuummi siunertarineqarpoq – tassalu royaltymik akiliuteqartitsineq.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit aappassaaneerpeqarnera

Inatsisissatut siunnersuut siullermeerneqarmat inatsisissatut siunnersuut sukaterinerillu tamatuma kingunerisassai ataatsimut isigalugu taperserpeqarput.

Siumut nakkutilliinermik suliassap ingerlanneqarneranut atatillugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup piginnaatitaanera pillugu apeqquteqarpoq. Inuit Ataqatigiit kalaallisut allanneqarnerani oqaatsit marlussuit atorneqarnerat pillugu apeqquteqarpoq.

Siunnersuut apeqqutit taakku qulaajarneqarnissaat siunertaralugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamut ingerlatinneqarpoq.

3. Tusarniaanermut akissutit

Siunnersuut piffissami 4. december 2013-imit 6. januar 2014-imut oqartussaqaqfinnut, kattuffinnut suliffeqarfinnullu makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

KANUKOKA, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Sermersuumi inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiit, Qeqqani inuussutissarsiornermut siunnersuisoqatigiit, Bank Nordik, GrønlandsBanken, Greenland Venture, Greenland Business, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilaqutariinnermt Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik aamma Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfik. Tusarniaanermut akissutit allannguutissatullu siunnersuutit avataaneersunik tusarniaanermut tiguneqartut tulliuttuni sammineqassapput. Tusarniaanermut akissutit taamaallaat pingaaruteqassusaannik naliliisoqarneranik tunngaveqarluni pingaarnersiorlugit ilanngunneqarput.

Makkunanit tusarniaanermut akissutit pissarsiarineqarput: Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik, Ilaqutariinnermt Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kalaallit Nunaanni Politiit.

Ilaqtariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunian aamma Kalaallit Nunaanni Politiit inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqanngillat. Kommuneqarfik Sermersuup siunnersuut tapersorsorpa.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup nalunaarpaa: ”*tunngavilersuutit ilaattut siunnersuummut oqaaseqaatini nalunaarneqarpoq akileraarutinut akitsuutinullu nakkutilliinissamut sianigisassaq. Tunngavilersuutinit sianigisassaq taanna ilaajunnaartissasoq siunnersuutigineqarpoq, pissutigalugu akileraarutinut akitsuutinullu suliaasaqarfimmi nakkutilliinissamik piginnaasat akileraarutinut akitsuutinullu inatsisaasuni maleruagassanit inatsilersugaammata; matumani ingammik akileraarutit aqunneqarneri pillugit inatsisartut inatsisaanni maleruagassanit. Taamaattumik akileraarutinik akitsuutinillu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik nakkutilliisarnissamut piginnaaneqassasoq kissaatigineqarpat tamanna akileraarutinut akitsuutinullu inatsisaasuni pingaarutilinni ilassutigineqartariaqarpoq*”.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisut oqarput: *Suliaasaqarfimmi suliaasat piviusut isumaginerinut atatillugu aaqqissuussivimmik akitsuutinik (royalties) akileraarutinillu nalunaaruteqarlunilu akiliisarnernik periutsimik ingerlaqatigiinnik imminnullu paarlaassinnaasunik nakkutilliinernik isumannaarisinnaasunik pilersitsinissaq tulluartausoq takutissimavaat. Taamaalilluni annertunerusumik nalunaaruteqartarnissamut aamma paasissutissanik nakkutilliillunilu pissarsiornissamut pisinnaatitaaffimmik pisariaqartitsisoqartoq paasineqarsimavoq.*”

Piffissaq tusarniaaffiusoq eqqarsaatigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq juullip ukiortaallu nalaanni qaammat ataaseq sivisugisassaanngitsoq. Siunissami tusarniaanissani nalliuttut piffissallu sulinngiffeqarfissat eqqumaffiginiarneqartassasut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq, taamaalilluni pisuni taamaattuni piffissaq tusarniaaffiusoq sivitsorlugu illuatungeriit tusarniarfigisat, pingaartumik illuatungeriit tusarniarfigisat namminersortut tusarniaanermut akissuteqarnissaminni piffissaqarluarsinnaaqullugit.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Inatsisissatut siunnersuut aqqutigalugu suliaasaqarfimmi sukaterisoqarnissaa pisariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaaliornikkullu periutsimik akitsuutit akileraarutillu pillugit nalunaarusianik akilersuinernillu ingiaqatigiissumik paarlakaattumillu nakkutilliinermik qulakkeerisinnaasumik pilersitsisoqarsinnaammat, taamaalillunilu taamatut ingerlataqarnermut atatillugu inuiaqatigiit soqutigisaasa pingaarnerit ilaat qulakkeerunneqarsinnaammat pitsaasuusoq isumaqarluni.

Aammattaaq aatsitassanut suliaasaqarfimmi maleruaqqusat assigalugit ingerlatanik akuersissutitalinnik nakkutilliinermut maleruaqqusat periutsillu pisinnaatitaanermik pigisaqartut entreprenøriinut, sullissisunut pilersuisunullu il.il. aamma atuutsinneqarnissaat tulluurtut isigineqarsimammat silatusaarnersooq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaalilluni isumaqatigiissuteqarnermi illuatungerisat taamaattut ingerlatat akuersissutitalit pillugit paasissutissanik uppernarsaatinillu tunniussinissamut aamma peqquneqarsinnaaqqullugit.

4.1 Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup oqartussaaffia

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutinik akitsuutinillu nakkutilliinissamut maanna oqartussaaffii inatsisissatut siunnersuutikkut annikillisarneqanngitsut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaakkaluartoq oqartussaasut tamarmik immikkut akisussaaffeqartut akornanni pitsaanerumik nakkutilliinissaannut suleqatigiinnissaannullu inatsisissatut siunnersuut periarfissiivoq.

4.2 Inatsisip kalaallisuuani oqaatsit atorineqartut iluarsineqarnerat

Kalaallisut allanneqarnerani oqaatsit ataasiakkaat atorineqartut pillugit apeqqummut atatillugu siunnersuutip Inatsisartunit aappassaaneerneqarnissaanut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussiniartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

5. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Ilaatigut oqaatigineqarpoq siunnersuutip kingunerisagaa Naalakkersuisut sermip ergullu avammut nioqputiginissaannut akuersissummik tunniussinermi paasissutissanik uppernarsaatinillu tunniussinissamut pisussaaffiliineq, aamma Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu akuersissummik pigisartup suleqataanut akuersissummik pigisaqanngikkaluartunut Inatsisartut inatsisaannut ersarissumik ilaatinneqalernerat.

Paasissutissat Naalakkersuisut sermip ergullu avammut nioqputiginissaanut oqartussaasuisa saniatigut Naalakkersuisut akileraartarnermi oqartussai ilaapput, taamaattumik oqartussaasut taakua immikkoorlutik suleqatigiillutilluunniit tunisassiornerup annertussusaanut qanorlu isertitsissutaatigineranut nalunaarutaasartut eqqortuunersut kiisalu akitsuutaasinnaasunik akileraarutinillu tunisassiornerup annertussusaa qanorlu naleqarnera tunngavigalugu naatsorsorneqarsimasunik (royalties) (inatsimmi § 26 tunngavigalugu) eqqortumik akiliisarnersut nakkutigissavaat.

Taamattumik siunnersuutip siunertaraa Namminersorlutik Oqartussat sermip ergullu avammut nioqputiginerani isertitaqarnissaasa qulakkeernissaa.

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut aqutugalugu tunisassiornernik taamatullu akitsuutaasinnaasunik akileraarutinillu akiliisarnernik nalunaaruteqartarnerit pillugit oqartussaaffiit attuumassuteqartut nakkutilliinerat nakkutiginninnerallu pitsaanerulersinneqassasoq pisariil-lisarneqassasorlu. Naalakkersuisut oqartussaasa nalunaaruteqartarnernik akiliisarnernillu nakkutilliinerminnut nakkutiginninnerminnullu atatillugu allaffissornerminnut aningaasanik sulisunillu atuinertik ingerlatiinnassavaat, taamaattorli allannguutissamik siunnersuuteqar-nikkut oqartussat tamakkuninnga suliaqarnermik ingerlatsinerminni pitsaanerusunik pisariin-nerusunillu sakkussaqaalersinneqassapput.

Iimagineqarpoq siunnersuut aningaasaqarnikkut kinguneqassanngitsoq taamaallaalli allaffissornernik killilimmik inuussutissarsiornermut kinguneqassasoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaa.

Taamaalilluni Naalakkersuisut apeqqut tamanna sukumiisumik misissorsimassagaat aammalu malitsigisaanik aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaata ilimanaateqannginnera ataatsimiititaliamit tutsuigineqarpoq. Siunnersuut pisortat karsiinut naatsorsuutigisat akerlianik aningaasartuutaqqissagaluarpat aningaasartuutit taakku aningaasaliissutaareersut iluini akilernerqarsinnaassapput, taamaattoqassappallu suliniutinik allanik tunulliussoqartariaqarneranik kinguneqassalluni.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Kalaallisut allassimasut oqaatsitigut allannguutaat allannguutissatut siunnersuutikkut Naalakkersuisunit saqqummiunneqartut ilanngullugit siunnersuut Inatsisartunit akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu oqaatigineqartutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Knud Kristiansen
Siulittaasoq

Ruth Heilmann
Siulittaasup tullia

Karl Lyberth

Andreas Uldum

Aqqaluaq B. Egede